

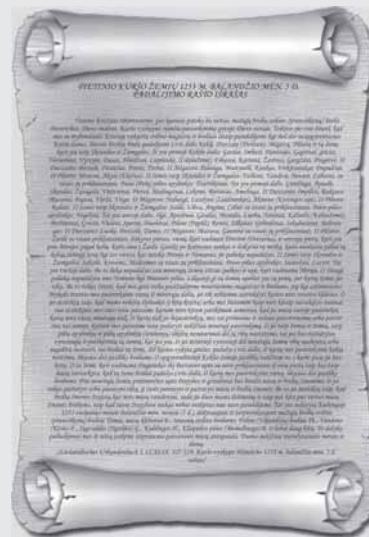
PIETINIŲ KURŠO ŽEMIŲ PADALIJIMO RAŠTAS

1253 m. balandžio 5 d.

Visiems Kristaus tikintiesiems, pas kuriuos pateks šis raštas, Mažųjų brolių ordino (pranciškonų) brolis H(einrichas), Dievo malone, Kuršo vyskupas siunčia pasveikinimą gyvojo Dievo sūnuje. Teikites jūs visi žinoti, kad mes su mylimaisiais Kristuje Vokiečių ordino magistrui ir broliams šitai pasidalijome ligi šiol dar neapgyventą Kuršo žemes, būtent šitokiu būdu padalijome į tris dalis Keklį, Duvzarę (Dvižarę), Mėguvą, Pilsotą ir tą žemę, kuri yra tarp Skrudos ir Žiemgalos.

Ši yra pirmoji Kelelio dalis: Gardai, Imbarė, Paminijės, Gėrenai, Grūstė, Nevarėnai, Vytvytė, Dusai, Alsėdžiai, Lieplaukė (Liepiažemė), Eikasvė, Kartena, Žarėnai, Gargždai, Pregetvė. Iš Duvzarės: Birstelė, Pateicias, Peinis, Trechnė. Iš Mėguvos: Palanga, Nautynėlė, Kaukas, Virkštinkai, Dupulčiai. Iš Pilsoto: Mutenė, Akytė (Ekečiai). Iš žemės tarp Skrudos ir Žiemgalos: Veibenė, Vanderė, Nevarė, Labaras su visais jų priklausiniais. Poiso (Pušų) pilies apylinkės: Tvirtikiniai. Tai yra pirmoji dalis. Gandinga, Apuolė, Skuodas, Žasugala, Viešvienai, Pietvė, Medingėnai, Lekemė, Rietavas, Amelinga. Iš Duvzarės: Impiltis, Rukiava (Rucava), Papisa, Varžė, Virga. Iš Mėguvos: Nabargė, Lazdynė (Lazdininkai), Akmena (Kretingos upė). Iš Pilsoto: Kalotė. Iš žemės tarp Skrudos ir Žiemgalos: Saldė, Uliva, Anzina, Celmė su visais jų priklausiniais. Poiso pilies apylinkės: Negeilytė. Tai yra antroji dalis. Ilgė, Apušėnai, Gėsalai, Mosėdis, Luoba, Notėnai, Kalnalis (Kalnažemė), Biržinėnai, Griežė, Viešetė, Spėrnė, Duobonai, Pilenė (Papilė), Remtė, Silkotas, Gelindėnai, Sekulmžemė, Babrungas. Iš Duvzaros: Luokė, Pretzelė, Damis. Iš Mėguvos: Matuva, Gaurenė su visais jų priklausiniais. Iš Pilsoto: Žardė su visais priklausiniais, išskyrus pievas, viena, kuri vadinasi Drevenė (Drevera), ir antrąją pievą, kuri yra prie Minijos pagal kelią, kuris eina į Žardę. Gardė po kairiosios rankos ir išskyrus tą mišką, kuris nusitęsia palei tą kelią į dešinią šoną ligi tos vietos, kur suteka Minija ir Nemunas, jie palieka nepadalyti. Iš žemės tarp Skrudos ir Žiemgalos: Saksilė, Krėvems, Medenmes su visais jų priklausiniais. Poiso pilies apylinkės: Suntelytė, Lasytė. Tai yra trečioji dalis. Be to lieka nepadalyti visi minėtųjų žemių ežerai (pelkės) ir upė, kuri vadinama Minija. O Dangė palieka nepadalyta nuo Nemuno ligi Mutenės pilies. Likusieji gi tų žemių upeliai yra tų ponų, per kurių žemes jie teka. Be to reikia žinoti, kad mes gera valia pasižadėjome minėtiesiems magistrui ir broliams, jog ligi artimiausios Mykolo šventės mes pasirinkime vieną iš minėtųjų dalių, jei tik nebūsime sutrukdyti kurios nors teisėtos kliūties. O jei atsitiktų taip, kad mums reikėtų išplaukti (į kitą kraštą) arba mes būtume kaip nors

Pietinių Kuršo žemių padalijimo 1253 m. balandžio 5 d. dokumento išrašas. Nuotrauka iš Skuodo rajono savivaldybės svetainės (adresas <http://www.skouds.lt/?t=1238051597>)

kitaip sutrukdyti teisėtai, tuo atsitikimu mes savo teisę pavėsime kuriam nors kitam patikimam asmeniui, kad jis mūsų vietoje pasirinktų kurią nors vieną minėtąją dalį. Ir kurią dalį jis bepasirinktų, mes tai priimsime ir raštais patvirtinsime arba patvirtins tas asmuo, kuriam mes pavesime teisę padaryti aukščiausiai minėtąjį pasirinkimą. O jei tarp žemių ir žemių, tarp pilių apylinkių ir pilių apylinkių (seniūnijų) iškiltų nesutarimai dėl jų ribų nustatymo, tai jos bus nustatytos vyresniųjų ir patikėtinių tų žemių, kur jos yra, ir jei minėtieji vyresnieji dėl minėtųjų žemių ribų suabejotų arba negalėtų susitarti, tai broliai tą žemę, dėl kurios vyksta ginčas, padalys į tris dalis, iš kurių mes pasirinkime kokią norėsime, likusiosios dvi pasiliks broliams. O apgyvendintieji Keklio žemėje pasiliks valdžioje to, į kurio pusę jie bus kritę. O ta žemė, kuri vadinama Duge-nekes iki Bartuvos upės su savo priklausiniais iš visų pusių taip bus tarp mūsų sutvarkyta, kad tą žemę broliai padalys į tris dalis, iš kurių mes pasirinkime vieną, likusiosios dvi pasiliks broliams. Prie minėtųjų žemių prieinančios upės žvejybos ir grindiniai bus bendri mūsų ir brolių žmonėms. Ir, jei reikės pastatyti arba pataisyti tiltą, jį turės pataisyti ir pastatyti mūsų ir brolių žmonės. Be to jei atsitiktų taip, kad brolių žmonės žvejotų kur nors mūsų vandenyse, tada jie duos mums dešimtinę ir taip pat kitą pusę vertus mūsų žmonės broliams, taip, kad tose žvejybose niekas nebus atskirtas nuo savo paveldėjimo.

Tai yra sudaryta Kuldingoje 1253 viešpaties metais balandžio mėn. Nenose (5 d.), dalyvaujant ir tarpininkaujant Mažųjų brolių ordino (pranciškonų) broliui Tomui, mūsų klebonui E., Teutonų ordino broliams, Felino (Viljandžio) broliui Th., Vendeno (Kėsic) F., Sigvaldės (Siguldos) G., Kuldingos H., Klaipėdos pilies (Memelburgo) B. ir labai daug kitų. To dalyko palidijimui mes šį raštą įsakėme stipriausiai patvirtinti mūsų antspaudu.

Duota aukščiausiai nurodytaisiais metais ir dieną.

Livlaendisches Urkundenbuch I, CCXLIX, 327–329. Kuršo vyskupo Heinricho 1253 m. balandžio mėn. 5 d. raštas